

Jaarverslag 2014

Marie Tak van Poortvliet Museum Domburg

Stichting Marie Tak van Poortvliet Museum Domburg

Ooststraat 10 A, 4357 EB Domburg

Inleiding

Het verslag beoogt inzicht te geven in wat gedurende 2014 bij het museum tot stand is gebracht en tevens kort vooruit te blikken naar de komende periode.

Aantallen bezoekers

Bezoekerscategorie	2013	2014
Volwassene individueel (€ 4)	2802	3906
Volwassene in groep of met korting (€ 3,50)	518	176
Kind tot 12 jaar (gratis)	220	131
Bezoeker met Museumkaart (€ 3,50)	2810	3674
Vrienden van het museum (gratis)	350	822
Gratis bezoek op promotionele dagen)	336	494
Totaal	7036	9203

Het aantal bezoekers is in 2014 toegenomen naar 9203 waarbij vooral de zomertentoonstelling veel bezoekers trok. Hoewel het museum in 2014 nog niet aangesloten was bij de Museumjaarkaart, kregen houders van deze kaart als geste wel 0,50 euro korting op het entreekaartje. In 2015 zal bij wijze van proef de Museumjaarkaart ingevoerd worden om te onderzoeken of hierdoor meer bezoekers getrokken kunnen worden (o.a. meer (landelijke) publiciteit).

Doelstelling

De doelstelling van het museum is het levend houden van en meer bekendheid geven aan het gezelschap kunstenaars -vooral schilders - dat in de periode 1870-1930 in Domburg verbleef, woonde en werkte. Het museum wil de plaats in Nederland zijn waar men kennis kan nemen van hun werk.

Bestuurssamenstelling

Voorzitter: A.J. van Houtum,
Vicevoorzitter/ huisvesting/ collectie: M.A. Immink-Vaandrager,
Penningmeester: J. Kaland,
Secretaris: M.C.R. van Vloten,
PR: M.M. Verhaagen,
Vrijwilligers: H.E. van Straten.

Het bestuur heeft in 2014 6 maal vergaderd, met als vaste bespreekpunten o.a. de tentoonstellingen, de bezoekersaantallen en de financiën.

Francisca van Vloten is conservator van het museum. Zij organiseert en ontwerpt tentoonstellingen, doet de research daarvoor en geeft advies inzake het beleid. Daarnaast is zij supervisor van gastconservatoren.

Er is tenslotte nog een aantal commissies: tentoonstellingscommissie, onderhoudscommissie, commissie educatie en commissie fotografie.

Personeel

Het museum wordt tot dusverre vrijwel geheel gerund door vrijwilligers. Er is slechts één medewerker voor 0,17 FTE. Indien het museum in de toekomst uitgebreid wordt en gedurende een langere tijdsspanne geopend zal zijn, is het onvermijdelijk dat er professioneel ondersteunende werkzaamheden moeten worden verricht, zoals beheer van het gebouw en algemene organisatie.

Vrijwilligers

Het museum wordt bijgestaan door 30 vrijwilligers. Hun taken bestaan uit het ontvangen van de bezoekers, surveilleren in de tentoonstellingszaal, verkopen in de winkel en serveren van koffie en thee in de koffieruimte en 's zomers in de beeldentuin. Daarnaast zijn er enkele vrijwilligers die helpen met de inrichting van tentoonstellingen, het onderhoud van het gebouw en de tuin, de verzorging van verse bloemen in het museum, de belichting van de tentoonstellingen en het ontvangen en rondleiden van groepen, onder meer basisschoolklassen als onderdeel van een educatieproject.

Het museum vraagt van zijn vrijwilligers dat zij aanwezig zijn bij de voorlichtingsmiddag van de nieuwe tentoonstellingen zodat zij bezoekers adequaat kunnen voorlichten. Op 21 maart zijn de vrijwilligers ter voorbereiding van de tentoonstelling naar het Chabotmuseum in Rotterdam geweest. Er zijn op 28 maart en op 4 juli voorlichtingsmiddagen voor hen georganiseerd en op 7 november een ochtend ter afsluiting van het seizoen.

Het bestuur heeft de grootste bewondering voor de inzet van de vrijwilligers en is daar dank voor verschuldigd. Zonder al deze enthousiaste vrijwilligers zou het museum niet kunnen functioneren.

Tentoonstellingen in 2014

Het tentoonstellingsprogramma omvatte in 2014 twee wisselexposities.

Voorjaar 2014:

'Chabot aan zee' met ca. 35 schilderijen, vnl. afkomstig uit de collectie van het Chabot Museum. Gastconservator was Jisca Bijlsma, directeur van het Chabot Museum, die met deze tentoonstelling een beeld gaf van het werk dat Henk Chabot in Zeeland maakte. Er was geen aparte publicatie ter begeleiding van de tentoonstelling, publicaties van het Chabot Museum waren wel te koop. De tentoonstelling werd geopend door de algemeen directeur van de Museumvereniging Siebe Weide.

Zomer 2014:

'Tijdelijk Thuisland' met ca. 50 schilderijen van gevluchte Belgische Kunstenaars in Domburg 1914-1918.

Hoofdconservator was Francisca van Vloten, gastconservator was Alex Elaut die voorbereidend onderzoek deed. De Belgische ambassadeur, Frank Geerkens, heeft de tentoonstelling geopend. Deze tentoonstelling werd begeleid door een publicatie van Francisca van Vloten, met een bijdrage van Alex Elaut.

Tentoonstellingen 2015

In 2015 zijn 2 tentoonstellingen gepland:

Voorjaar en zomer 2015: 'De Kunstenaarskolonie Schwaan in Domburg' met een 50-tal schilderijen en ca. 10 beelden uit het museum daar (de Kunstmühle) en uit de omstreken. Conservator is Francisca van Vloten, die ook een publicatie zal maken. De tentoonstelling loopt van 29 maart tot 6 september.

Najaar 2015: aan een project rond Piet Mondriaan wordt gewerkt door Francisca van Vloten, Loek Grootjans en Rebecca van Wittene. Afhankelijk van de subsidie mogelijkheden wordt e.e.a. vorm gegeven.

Samenwerking met andere musea

Het museum is lid van de Vereniging Zeeuwse Musea. De VZM wil in de komende jaren 'Zeeland Museumland' sterker manifesteren, zowel binnen als buiten de provincie, met als doel het behartigen van de belangen, het bevorderen van de samenwerking en kwaliteit van de aangesloten musea. Twee maal per jaar is er een overleg tussen alle aangesloten Zeeuwse musea. Er is een gezamenlijke website, www.zeelandmuseumland.nl.

Met ondersteuning van de Stichting Cultureel Erfgoed Zeeland (SCEZ) behartigt de Vereniging Zeeuwse Musea de museale belangen, ook richting de Provincie zodat de musea als groep sterker staan en hun wensen sterker naar buiten kunnen brengen. Voor de komende periode heeft de Provincie aanzienlijke bezuinigingen op het gebied van cultuur aangenomen.

Samen met de SCEZ is tevens gewerkt aan het project "Zeeuwse Ankers" dat in 2014 is afgerond.

EuroArt

Het museum is actief lid van EuroArt, de organisatie die in Europa kunstenaarskolonies verbindt. Dit is een netwerk waarin gemeenten, musea en kunstenaarsorganisaties samenwerken. Er wordt onderzoek gedaan naar het fenomeen kunstenaarskolonie, er worden tentoonstellingen uitgewisseld en uitwisseling van kunstenaars wordt bevorderd. De gemeente Veere is ook lid van EuroArt. Museum en gemeente ervaren het lidmaatschap als erg belangrijk, mede omdat het museum zich in de toekomst wil profileren als kenniscentrum voor kunstenaarskolonies. De voorjaartentoonstelling in 2015 'De Kunstenaarskolonie Schwaan in Domburg' kan mede tot stand komen dankzij de contacten via en vermoedelijke ondersteuning van EuroArt.

Gemeente Veere

Met de gemeente Veere is een regelmatig contact via het Veers Museum Overleg.

Het museum is met de gemeente Veere ook dit jaar nog in gesprek over de gewenste nieuwbouw c.q. een verplaatsing. De uitbreiding van het museum is voor de gemeente aantrekkelijk in verband met het toeristisch ondernemerschap. Het museum is blij met deze ondersteuning van de gemeente al laat de planologische beslissing helaas op zich wachten (zie ook onder 'Gebouw en tuin'). Er zullen fondsen moeten worden gevonden zodra de plannen vastere vorm kunnen krijgen.

Educatie

Samen met de andere Veerse musea is er een educatie programma voor basisschool leerlingen. Dit programma is ontwikkeld in samenwerking met Kunst Educatie Walcheren en wordt door de gemeente Veere gefinancierd. Het is een zeer goed lopend project mede door de enorme inzet van een vijftal vrijwilligers. Ieder jaar wordt weer een speciaal educatief programma gemaakt, aangepast aan de tentoonstelling. De voorjaars tentoonstelling werd door veel lagere schoolklassen uit de gemeente Veere bezocht.

Scholen moeten aan nieuwe eisen voldoen met betrekking tot de 'doorlopende leerlijn cultureel onderwijs'. Om hier vorm aan te geven is overleg tussen aanbieder en afnemer van cultuur noodzakelijk. Hier wordt hard aan gewerkt.

Daarnaast is er regelmatig overleg met het Regionaal Educatief Platform, een overleg vooral voor de aanbieders van culturele educatie. Het REP heeft in 2014 een leerzame cursus aangeboden waaraan verschillende educatief medewerkers hebben deelgenomen.

De educatie medewerkers zijn tevens inzetbaar voor groepsbezoeken. Zij zijn goed ingevoerd in het verhaal van de tentoonstelling zodat zij een rondleiding kunnen verzorgen.

PR

Het pr- budget van het museum is beperkt. Adverteren in tijdschriften kan op kleine schaal plaatsvinden, free publicity is in de landelijke media erg moeilijk te realiseren. In 2014 is bij wijze van proef een relatief prijzige advertentie in de 'Badkoerier' gezet, gezien de populariteit van het (lokale) blad.

Het museum heeft een eigen, algemene folder. Via de VZM staat het museum in gezamenlijke, algemene folders. In het kader van de zomertentoonstelling is een speciale fietskaart ontworpen die leidt langs de plaatsen waar de schilderijen door de Belgische kunstenaars tijdens WO1 gemaakt zijn.

Voor elke tentoonstelling worden flyers en postertjes gedrukt en in Domburg en de regio verspreid. Bij elke tentoonstelling worden persberichten verstuurd. Belangstellenden kunnen zich via de website opgeven om een persbericht te ontvangen. Deze groep neemt snel in aantal toe.

In samenwerking met het Badhotel is in 2014 een nieuw initiatief ontwikkeld: twee 'luisterlunches' met een lunch met voordracht in het Badhotel gevolgd door een rondleiding in het museum.

Het museum heeft ook dit jaar in het voorjaar weer meegedaan met het Museumweekend (toegangsprijs €1) en in oktober met de Museumnacht (gratis toegang).

Museumregistratie

In verband met de nieuwe regels voor de museumregistratie is jaarlijkse zelfanalyse door het museum een vereiste om de status Erkend Museum te behouden. De regelgeving rond de

zelfregistratie is in 2014 aangepast omdat de rapportage in praktijk te omslachtig bleek. Aan de vernieuwde toetsing wordt door de voorzitter en de vicevoorzitter gewerkt.

Eigen collectie

De eigen collectie bestaat uit 131 werken. Dit jaar hebben we dankzij schenkingen en aankopen 10 kunstwerken aan de collectie kunnen toevoegen:

Mies Elout-Drabbe , 'meisjesportret', tekening, aankoop.

Louis Heymans, 'Stadhuis te Middelburg', grafiek. Schenking van de Heer en Mevrouw Schelhaas- van Brussel te Middelburg.

Louis Heymans, 'Abdijpoort te Middelburg', grafiek. Schenking van de Heer en Mevrouw Schelhaas- van Brussel te Middelburg.

Marinus Zwart, 'Uitspanning Oranjezon', olieverf op doek, aankoop.

Ger Jacobs, 'Zeegezicht', olieverf op board, 1916, aankoop.

Ger Jacobs, 'Landschap met moeder en kind', olieverf op board, 1915, aankoop.

Sarika Góth, 'Sestri Levante', aquarel uit 1934, aankoop.

Bernard Essers, 'Lente's landing', houtgravure uit 1920, aankoop via Vereniging van Vrienden.

Bernard Essers, 'De Sfinx', ets uit 1920, aankoop via Vereniging van Vrienden.

J.W. Frater, 'Bloemstilleven', schenking van de Heer en Mevrouw J.J. Bakker-Duijsens.

De collectie bevindt zich in het depot van de SCEZ te Middelburg.

Op de site www.geschiedeniszeeland.nl is een deel van de collectie te bekijken.

Gebouw en tuin

Gebouw en tuin hadden dit jaar geen extra aandacht nodig, het onderhoud ligt op schema.

Er zijn vergaande plannen en afspraken om uitbreiding van het museum mogelijk te maken. Architect Cees Dam, door wie het huidige gebouw is ontworpen, heeft reeds ontwerp schetsen gemaakt voor uitbreiding op de huidige plaats. De gemeente heeft evenwel in de loop van het jaar een proces in gang gezet dat moet leiden tot een nieuwe Visie op de ontwikkeling van Domburg.

Een van de belangrijke punten daarin is dat het museum in het Nehalennia-gebied (vlak aan zee) een plek krijgt. Als museum voelden we ons enigszins overvallen hierdoor, maar we zijn wel bereid om dat plan te onderzoeken.

Voorwaarde is wel dat dit in snel tempo gaat. Het is onaanvaardbaar om nog lang te wachten. Het museum heeft uitbreiding hard nodig, o.m. om de eigen collectie te kunnen tonen.

Vereniging van vrienden

Het museum heeft een vereniging van vrienden. Er zijn ca. 380 vrienden. Ieder jaar in augustus is er een vrienden bijeenkomst met een lezing en een ontvangst in het museum. De vrienden hebben altijd gratis toegang tot het museum en worden voor elke opening uitgenodigd.

Deze vereniging is een grote ondersteuning voor het museum. Dankzij deze vereniging heeft het museum in 2014 de werken 'Lente's landing', een houtgravure uit 1920, en 'De Sfinx', een ets uit 1920 - beide van Bernard Essers aan de collectie kunnen toevoegen.

Museumwinkel

Het museum heeft een museumwinkel die door enkele vrijwilligers beheerd wordt. Jaarlijks levert dit een aanzienlijke bijdrage aan de exploitatie van het museum op.